

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/3/2021
Identifikačné číslo spisu: 8020200257
Dátum vydania rozhodnutia: 04.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8020200257.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: H. G., narodený XX. K. XXXX, bytom v M., L. Č.. XXXX/X, právne zast.: JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou, advokátkou so sídlom v Poprade, Nám. sv. Egídia č. 95, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 19. februára 2020, Číslo: 5292-2/2020-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 25. septembra 2020, č.k. 2Sa/11/2020-39, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 25. septembra 2020, č.k. 2Sa/11/2020-39 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením postupom podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) ako oneskorene podanú odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 19. februára 2020, Číslo: 5292-2/2020-BA. Uvedeným rozhodnutím generálny riaditeľ žalovanej postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 18. decembra 2019, číslo 62896-4/2019-BA o priznaní nároku na úrazovú rentu.

2. Krajský súd mal z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril aj administratívny spis, preukázané oneskorené podanie správnej žaloby, nakoľko rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej bolo žalobcovi doručené dňa 24. februára 2020, dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby podľa § 181 ods. 1 SSP uplynula dňa 24. apríla 2020 (posledný deň na podanie správnej žaloby) a správnu žalobu podal až dňa 04. mája 2020.

3. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

II.

4. Žalobca proti uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

5. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 písm. j/ SSP).

6. Konkrétne aj s odkazom na § 1 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 62/2020 Z.z.“) uviedol, že od účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva neplynú s tým, že s poukazom na § 2 ods. 1 tohto zákona sa ustanovenie § 1 písm. a/ vzťahuje aj na lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.

7. Vzhľadom na uvedené, žalobca dospel k záveru, že podmienky na odmietnutie žaloby neboli splnené, nakoľko od účinnosti zákona č. 62/2020 Z.z., t.j. od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020 lehota na podanie správnej žaloby neplynula, a teda pokiaľ správnu žalobu podal dňa 04. mája 2020, podal ju včas.

8. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

9. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním zo 04. decembra 2020; plne sa stotožnila so závermi plynúcimi z uznesenia krajského súdu a navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

11. Predmetom kasačného konania v danej veci bolo uznesenie krajského súdu z 25. septembra 2020, č.k. 2Sa/11/2020-39, ktorým súd podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP odmietol správnu žalobu ako oneskorene podanú.

12. V predmetnej veci mal najvyšší súd preukázané, že žalobca prevzal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie z 19. februára 2020, Číslo: 5292-2/2020-BA dňa 24. februára 2020; rovnako nebolo sporným, že žalobca podal správnu žalobu dňa 04. mája 2020.

13. Zásadným však bolo posúdiť otázku vplyvu účinkov zákona č. 62/2020 Z.z. prijatého za účelom zmiernenia negatívnych dopadov v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 a konkrétne, či v menovanom zákone prijaté (dočasné) opatrenia mali vplyv na plynutie lehoty na podanie správnej žaloby v predmetnej veci.

14. Podľa § 181 ods. 1 SSP, fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 1 zákona č. 62/2020 Z.z., lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a/ v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú,

b/ ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

16. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z.z. ustanovenie § 1 písm. a/ platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.

17. Najvyšší súd uvádza, že zákon č. 62/2020 Z.z. nadobudol účinnosť dňom 27. marca 2020 a v prvom rade bol prijatý za účelom prijatia niektorých mimoriadnych a dočasných opatrení v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19. Tieto opatrenia spočívali napríklad v obmedzení nutnosti vykonávať pojednávania na súdoch a účasti verejnosti na týchto pojednávaniach v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu, v predĺžení lehoty na podanie dlžnickeho návrhu na vyhlásenie konkurzu, v umožnení rozhodovania per rollam v prípade kolektívnych orgánov právnických osôb súkromného práva, v dočasnom zákaze výkonu záložného práva a dražby, v obmedzení zákazu uzatvárania zmlúv v rámci verejného obstarávania so subjektami nezapsanými v registri partnerov verejného sektora v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu, ak sú zároveň splnené podmienky pre priame rokovacie konanie z dôvodu mimoriadnej udalosti, v zavedení možnosti využívania tzv. lokalizačných a prevádzkových údajov vznikajúcich v rámci elektronickej komunikácie zo strany Úradu verejného zdravotníctva na účely ochrany života a zdravia obyvateľov.

18. Ďalšími opatreniami prijatými zákonodarcom a majúcimi zásadný význam aj pre tu prejednávanú vec boli tiež opatrenia vzťahujúce sa jednak na obmedzenie plynutia premlčacích a prekluzívnych lehôt v súkromnoprávných vzťahoch, respektíve ich navrátenie v určených prípadoch a jednak na obmedzenie plynutia procesných lehôt na strane účastníkov konania a strán v konaní. V tomto smere najvyšší súd uvádza, že podľa § 1 písm. a/ v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z.z. lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania v čase odo dňa účinnosti tohto zákona, t.j. od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020 neplynú. Z uvedeného vyplýva, že predmetný zákon zaviedol inštitút spočívania (neplynutia) lehoty po zákonom určenú dobu (od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020) s tým, že po 30. apríli 2020 plynutie lehoty sa obnovuje, t.j. pokračuje. Pokiaľ potom žalobca prevzal žalobou napadnuté rozhodnutie dňa 24. februára 2020, dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby dňom 24. apríla 2020 neuplynula, nakoľko vzhľadom na prijatý zákon č. 62/2020 Z.z. lehota na podanie správnej žaloby zo zákona od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020 prestala plynúť - spočívala a jej plynutie sa obnovilo počnúc 01. májom 2020. S ohľadom na okolnosti priebehu plynutia lehoty na podanie správnej žaloby, možno teda bezpečne ustáliť, že ak žalobca podal správnu žalobu dňa 04. mája 2020, správnu žalobu podal včas, t.j. v zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote.

19. Vzhľadom na takto zistené skutočnosti a primárne na opomenutie krajského súdu vziať v úvahu prijatý zákon č. 62/2020 Z.z. majúci zásadný vplyv (okrem iného) aj na plynutie lehôt, dospel najvyšší súd k záveru, že krajský súd procesne pochybil, keď postupom podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP pristúpil k odmietnutiu žaloby ako oneskorene podanej.

20. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f/ SSP zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

21. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu sa vecou dôsledne zaoberať, vyjadriť sa k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na prejednávanú vec, posúdiť zákonnosť rozhodnutia žalovanej v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a vo veci opätovne rozhodnúť. Svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

22. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

23. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.